

Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic ANUL III (2011-2013). Realizări (Partea I)

Laura MANEA *

Key-words: *linguistic study, meteorological Romanian terminology, the atmospheric phenomena, scientific and dialectal aspects, lexico-semantic fields, Romanian language*

1. Proiectul *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic*, finanțat CNCS (indicativ PN-II-ID-PCE-2011-3-0656, director de proiect: Cristina FLORESCU), se desfășoară, în perioada octombrie 2011 – octombrie 2014, la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași.

Echipa de lucru este alcătuită din lingviști (CS I dr. Cristina Florescu, CS II dr. Laura Manea, CS dr. Alina Bursuc, căsătorită Pricop, CS dr. Cristina Cărăbuș și CS III dr. Elena Tamba ca voluntar), meteorologi (prof. univ. Liviu Apostol, dr. Dan-Adrian Chelaru), un dialectolog, CS II dr. Florin Teodor Olariu (voluntar) și un informatician (Mona Corodeanu, înlocuită, din luna noiembrie 2013 cu Patrașcu Mădălin), care gestionează baza noastră de date, care a realizat pagina web a proiectului (<http://dfa.philippide.ro/>) și care gestionează problemele tehnico-informaționale.

Proiectul pune în discuție, după cum o parte a cititorilor știe deja din articolele publicate de membrii echipei noastre în diverse lucrări de specialitate, o analiză lingvistică în cadru contrastiv a unui grup lexical al limbii române disociat din punctul de vedere a două terminologii specializate, care aparțin aceluiași areal denominativ, cel al fenomenelor atmosferice.

În această etapă a derulării proiectului doi dintre colegii tineri ai echipei (Cristina Cărăbuș și Dan-Adrian Chelaru) și-au definitivat și susținut public tezele de doctorat, ambii primind calificativul *Magna cum laudae*. Prin urmare, formarea lor profesională a atins un stadiu superior, valoarea lor, unul, ca lingvist și celalalt, ca meteorolog, fiind recunoscută de specialiștii în domeniu.

---

* Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași.

Acknowledgement: Acest articol a fost realizat în cadrul proiectului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic*, CNCS-UEFISCDI, cod PN-II-ID-PCE-2011-3-0656.

2. Cercetarea noastră are un caracter de pionierat în domeniul lingvisticii românești, deoarece este singura care are ca obiect de studiu grupul lexical ce desemnează, în limba română, fenomenele atmosferice, urmărind atât nivelul limbii literare – limbajul științific, cât și cel al limbii populare (în sens larg, elementul dialectal și cel comun). Reamintim faptul că, până în prezent, nu s-a făcut o analiză comparativă punctuală extinsă, între o terminologie științifică și terminologia populară echivalentă (despre această chestiune s-a vorbit, în detaliu, în cadrul atelierelor organizate de-a lungul acestor doi ani). Facem cunoscut, încă o dată, cadrul cercetării: sunt excluși, în această primă etapă, termenii corespunzători elementelor acvatice, telurice, cosmologice, limbajele specializate pe prognozele agrometeorologice, termenii prognozelor de poluare, cei ai analizelor ecologice etc., precum și cei din zona instrumentarului tehnic al disciplinei.

2.1. Scopul principal al proiectului este realizarea unui volum (TFA = terminologia fenomenelor atmosferice) care să cuprindă:

- a) studiul lingvistic al terminologiei meteorologice, structurat pe capitole care vor conține problematica chestiunii;
- b) *Dicționarul fenomenelor atmosferice* (DFA), care va înmagazina lexicografic materialul exemplificator pe baza căruia se va realiza studiul lingvistic;
- c) un INDEX general de termeni, care va îngloba toate elementele lexicale, inclusiv acelea – necuprinse în DFA – analizate în studiul lingvistic.

2.2. Proiectul *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*, se află, prin urmare, în plină desfășurare. Până la ora actuală, am atins toate obiectivele propuse și anume:

- fișarea a 7 manuale de meteorologie și a două dicționare (editate în diverse centre universitare, pentru terminologia științifică), toate volumele DA și DLR, câteva cărți din sec. al XIX-lea, în care începe să se impună o terminologie meteorologică, în stadiu incipient, toate atlasele dialectale ale limbii române (pentru terminologia populară);
- organizarea lexicologică a fișierului;
- documentarea, finalizarea listelor de termeni: ◀ științifici și ▶ populari, confruntarea acestora și unificarea lor;
- stabilirea normelor de redactare ale DFA, pe baza unor articole de probă: articole specifice fiecărei terminologii în parte și articole complexe, care cuprind, prin indici lexicografici adecvați, inserarea ambelor structuri lexicale (terminologia științifică și terminologia populară): *ploaie, vânt, nor, zăpadă, căldură* (prezentate cu prilejul diverselor manifestări științifice în care ne-am implicat);
- redactarea, de către lingviști, a articolelor științifice (operație finalizată la mijlocul lunii noiembrie) și a celor populare (în lucru);
- începerea reviziei, urmată de refacere (termenii revizuiți au fost deja refăcuți de redactori);
- corelarea terminologică și lexicografică (operație posibilă doar în faza terminală a redactării DFA).

O noutate a DFA este încercarea de recuperare a etimologiilor sintagmelor uzitate în limbajul meteorologic științific. Pentru stabilirea acestora consultăm, în afara dicționarelor menționate încă două lucrări lexicografice de specialitate, cu rezonanță în domeniu: G.-Oscar Villeneuve, *Glossaire de météorologie et de*

climatologie, Quebec, 1974 și J.L. de Lucca, *Elsevier's dictionary of climatology and meteorology in English, French, Spanish, Portuguese and German*, Elsevier, Amsterdam-Lausanne-New York-Oxford-Shannon-Tokyo, 1994.

Totodată, apelăm la site-uri de specialitate:

a. <http://www.meteoromania.ro/> = site-ul Administrației Naționale de Meteorologie, oferit de Administrația Națională de Meteorologie, care pune la dispoziție în mod gratuit informații detaliate referitoare la starea vremii. Este cel mai complet site meteorologic, care prezintă informații, explicații ale termenilor meteorologici, articole științifice meteorologice, precum și o bibliografie adecvată.

b. <http://vremea.meteoromania.ro/> = noul site al Administrației Naționale de Meteorologie care oferă în mare parte aceleași informații ca și primul, dar într-un format de prezentare mult îmbunătățit. Sunt incluse articole informative, explicații ale anumitor termeni meteorologici, precum și informații actualizate despre starea vremii.

c. <http://www.meteo.ro/> – site care cuprinde starea vremii, informații meteo utile, articole explicative despre anumite fenomene de ordin meteorologic, precum și un scurt dicționar meteo.

d. <http://www.meteoroldova.ro/> – site care prezintă știri, articole și informații meteorologice privind starea vremii.

e. www.vremea.ido.ro – site care prezintă știri, articole și informații meteorologice privind starea vremii.

f. <http://meteoplus.antena3.ro/> – site care prezintă știri, articole și informații meteorologice privind starea vremii.

g. <http://www.realitatea.net/vremea.html> – site care prezintă știri, articole și informații meteorologice privind starea vremii.

h. <http://www.inmh.ro/images/radarg/index.radar.php> – site care permite vizualizarea datelor radar utilizând aplicația GoogleMaps.

Sunt consultate și site-urile de prognoză: <http://vremea.kappa.ro/>; www.vremea.com; www.vremea-meteo.com; www.vremea-on-line.ro; www.meteolive.ro; <http://www.prognoza-meteo.ro/>; <http://www.starea-vremii.ro/>.

Pornind de la materialul redactat pentru întocmirea DFA, am început operația de delimitare pe probleme a grupului de fenomene care va fi tratat în studiul lingvistic al terminologiei meteorologice. Prin urmare, cuprinsul volumului care va insera în paginile sale rezultatele cercetării noastre s-a cristalizat și se va structura astfel:

I. Introducere

- 1) situația analizelor lingvistice anterioare privind limbajul meteo în general, cel al stărilor atmosferice în special;
- 2) explicarea și prezentarea obiectului de studiu: a) perspectiva meteorologului, b) perspectiva lingvistului;
- 3) criteriile selectării lexicologice în contextul larg al terminologiei studiate.

II. Opțiunile teoretice în contextul lingvisticii contemporane

- 1) terminologia științifică;
- 2) terminologia populară;
- 3) contrastivitate;
- 4) situația analizelor lingvistice la nivel european și romanic.

III. Precipitațiile

IV. Vânturile și curenții de aer

V. Nebulozitățile

VI. Depunerile

VII. Fenomene luminoase și sonore

VIII. Radiații

Dicționarul fenomenelor atmosferice (DFA)

INDEX general: a) termeni; b) autori

În operația de redactare-revizie, fază în care ne aflăm în momentul de față, definirea sensurilor clar meteorologice este, adesea, anevoioasă, deoarece trebuie să nu cădem pradă tentației de a depăși zona în care meteorologia se suprapune fizicii. Limita dintre aceste două domenii este extrem de fragilă. Adesea suntem convingși că un termen denumește un fenomen atmosferic și îl lucrăm ca atare, dar, ulterior, când reluăm materialul, deoarece ni se pare ceva în neregulă, realizăm, că, de fapt, acesta se circumscrie numai fizicii. Cea mai mare greutate pentru noi, lingviștii, în ciuda unei documentări de profunzime, în ciuda atâtor discuții purtate cu specialiștii meteorologi, rămâne decelarea subtilităților fizico-meteorologice și operarea cu acestea.

2.3. În continuare vom prezenta câteva exemple de redactare a unor cuvinte care aparțin limbajului științific. O mențiune importantă este că fiecare articol de dicționar va purta semnătura autorului (ca și notele de subsol), pentru a se individualiza contribuția fiecărui membru al echipei.

Includem aici redactarea unor substantive (fenomene fotometeorologice, nume de nori, nume de vânt), cu mențiunea că cele care au și sensuri populare nu au fost exemplificate, deoarece unificarea sensurilor științifice și populare, acolo unde este cazul, se va realiza când va fi finalizată și redactarea termenilor care aparțin limbajului popular. Se poate observa că, potrivit normelor de redactare stabilite, etimologia sintagmelor este dată în note de subsol, precedate de un asterisc. Notele, care au o cifră înaintea, conțin observații ale redactorilor, mici comentarii, precizări etc.

PARANTELIE s. f. ◀ Fenomen fotometeorologic din familia halourilor, care constă în pete albicioase de formă circulară, cu diametrul puțin mai mare decât cel al Soarelui și care apar, deasupra orizontului, la aceeași înălțime cu acesta (cf. CIULACHE 2003, p. 165); soare fals. *Mult mai rar pot fi observate nuclee luminoase similare la o distanță azimutală de 120° față de Soare/Lună (parantheii/paraselenii) sau foarte rar în partea opusă Soarelui/Lunii (antehelii/anteselenii).* MIHĂILĂ 2010, 288; *Când paraheliile/paraseleniile, parantheiile/paraseleniile sunt deosebit de strălucitoare ele sunt denumite și „sori falși” sau „luni false”.* id. ib. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 143, MDA, DEXI, MDN. ◀ (La pl., în sintagmele) **Parantelii extraordinare** = parantelii care apar când distanța azimutală față de Soare este de 90° (CIULACHE 2003, p. 165). Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 143. **Parantelii ordinare** = parantelii care sunt vizibile când distanța azimutală față de Soare este de 120° (CIULACHE 2003, p. 165)^{1*}. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 143.

¹ Rectificăm, cu această ocazie, încadrarea eronată a cuvântului în domeniul astronomiei din MDA, unde este dată paranteza (Ast.). [L.M.]

– Scris și: *paranthele*. – Pl.: *parantelii*. – Din fr. *paranthele* (MDA). [L.M.]

PARHELIE s. f. ◀ (Mai ales la pl. *parhelii*) Fenomen fotometeorologic din familia halourilor, care apare sub forma a două pete luminoase irizate pe cercul parhelic (CIULACHE 2003, p. 166); (învechit, rar) *sorior*. [1808] *Parhelii... adică înmulțirii sori*. ȘINCAI, ÎNV. 89; *Parhelii și parselele ori soriorii și lunioarele*. GENILIE, G. 111/23; *Parelii sau soriorii... cari se produc de refrângerea razelor solare prin nește nori ce stau din contra soarelui*. FONTANIN, C. 25/6; *Celelalte forme luminoase, asociate haloului, ... sunt arcurile tangente și parheliile*. MĂHĂRA 2001, 290; *În anumite puncte de pe cercul parhelic pot apărea pete sau nuclee luminoase, situate în imediata vecinătate a haloului mic și deseori viu colorate, numite parhelii sau „Sori falși” respectiv „Luni false”*. id. ib. 291; *Când paraheliile/paraseleniile, parantheliile/paraseleniile sunt deosebit de strălucitoare ele sunt denumite și „sori falși” sau „luni false”*. MIHĂILĂ 2010, 288. Cf. LM, CADE, LTR², D. ENC., DEX², MDN.

◀ (La pl., în sintagmele) **Parhelii de 22°** = fenomen fotometeorologic din familia halourilor, care apare sub forma a două pete luminoase irizate pe cercul parhelic în apropierea haloului mic, de 22°. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 142, CIULACHE 2003, p. 166. **Parhelii de 46°** = fenomen fotometeorologic din familia halourilor, care apare sub forma a două pete luminoase irizate pe cercul parhelic în apropierea haloului mare, de 46°. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 142, CIULACHE 2003, p. 166*.

– Accentuat și: *parhêlie*. – Pl.: *parhelii*. – Și: *parahelie*, (învechit) *parelie* s. f. – Din fr. *parhêlie* (DLR). [L.M.]

PANNUS (PAN) subst. invar. ◀ Nor anexă care se prezintă, uneori, sub forma unor fragmente destrămate (fășii, petice), alteori, ca un strat continuu, situat sub unul din norii din genurile Altostratus, Nimbostratus și Cumulonimbus, de care poate fi sau nu atașat (cf. CIULACHE 2003, p. 164). *Norii-anexă ... sunt: pileus sub formă de bonetă (capișon) pe vârful unui cumuliform, velum – sub formă de văl noros, pannus – fragmente destrămate de nori*. MĂHĂRA 2001, 172. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 141.

– Din fr. *pannus (pan)* (VILLENEUVE, p. 294). [L.M.]

PERLUCIDUS (PE) s. n. ◀ Varietate caracteristică norilor Altocumulus și Stratocumulus, cu aspect de banc sau pătură în care apar spații libere, uneori foarte mici, dar întotdeauna împede conturate, care permit să se zărească Soarele, Luna, cerul senin sau norii de deasupra (CIULACHE 2003, p. 168). *Dacă ne referim la transparența unor nori prin care se poate vedea astrul, se utilizează varietățile: translucidus, perlucidus și opacus*. MĂHĂRA 2001, 172. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 144.

– Din fr. *perlucidus (pe)* (VILLENEUVE, p. 300). [L.M.]

PILEUS (PIL) s. n. ◀ Nor anexă, sub formă de bonetă sau de căciulă, cu un diametru nu prea mare, dezvoltat deasupra vârfurilor sau atașat părții superioare a norilor Cumulus ori Cumulonimbus, adesea fiind străpuns de vârful norului cumuliform de dedesubt (CIULACHE 2003, p. 169), dar care poate apărea și ca o suprapunere de mai mulți nori anexă de acest tip. Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 144.

– Din fr. *pileus (pil)*, lat. *pileus (pil)* (VILLENEUVE, p. 303). [L.M.]

**parantelii extraordinare* – cf. fr. *paranthele extraordinaires* (VILLENEUVE, p. 295); *parantelii ordinare* – cf. fr. *paranthele ordinaires* (id. ib.).

* *parhelii de 22°* – cf. fr. *parhêlies de 22°*, engl. *parhelia associated with the 22° halo* (VILLENEUVE, p. 296); *parhelii de 46°* – cf. fr. *parhêlies de 46°*, engl. *parhelia associated with the 46° halo* (id. ib.).

BÓRA s. m. invar. ◀ Vânt catabatic rece și frecvent uscat, care suflă în rafale violente dinspre culmile montane, orientate în lungul țărmurilor, către marea mai caldă, în special pe coastele de nord-est ale Mării Adriatice și ale Mării Negre (cf. CIULACHE 2003, p. 26). [1966] *Bora... Vânt violent, uscat și rece, care suflă în special pe coastele de NE ale Adriaticei*. LTR² XVIII, 550; *Sunt două categorii de vânturi locale: cele care iau naștere datorită circulației termice a aerului (brizele) și cele care se formează prin schimbarea temperaturii și umezelii curenților circulației generale a atmosferei ... (foehnul și bora)*. APOSTOL 2000, p. 46; *Bora se formează în Munții Dinarici și Podișul Karst atunci când în Marea Adriatică apare o minimă barometrică ce atrage aerul mai rece și cu presiune mare din zona Dinaricilor*. MĂHĂRA 2001, 220. Cf. DER, ȚIȘTEA 1965, p. 38, D. ENC., DEX², MDA, NDU, DEXI.
– Din fr., it. *bora* (DELR). [E.T.]

Adjectivele au tehnică specifică de redactare:

BAROCLÍN, -Ă adj. ◀ Care se referă la baroclinitate, care ține de baroclinitate; baroclinic. *Din hidrodinamică se știe că nașterea și destrămarea turbioanelor în deplasarea acestora în lungul circulației generale sunt determinate de caracterul baroclin al proceselor atmosferice*. DONEAUD, 1966, p. 146. ◀ (În sintagmele) **Distribuție baroclină** = distribuție în care suprafețele izosubstanțiale și izobare atmosferice se întreție. Cf. LTR I, 301. **Atmosferă baroclină** v. **atmosferă**.
– Din fr. *barocline*. (TERMIUM) [E.T.]

Când cuvântul se află atestat numai într-o sintagmă, am aplicat tehnica DLR:

PARTICULARITĂTE s. f. ◀ (La pl., în construcția) **Particularități suplimentare ale norilor** = fragmente noroase de dimensiuni în general mici, atașate formațiunii noroase principale sau învecinate cu aceasta, care, în număr de șase, sunt cunoscute sub numele de *arcus (arc)*, *incus (inc)*, *mamma (mam)*, *praecipitatio (pra)*, *tuba (tub)* și *Virga (vir)* (cf. CIULACHE 2003, p. 166). Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 143.
– Pl.: *particularități*. – Cf. fr. *particularités supplémentaires*, engl. *supplementary (cloud) features* (VILLENEUVE, p. 296). [L.M.]

POLARIZĂRE s. f. ◀ (Art., în sintagma) **Polarizarea atmosferei** (sau **polarizare atmosferică**, astăzi rar, art., **polarizarea luminii cerului**) = proces de transformare a radiațiilor solare vizibile în lumină polarizată prin difuzie în atmosfera terestră (cf. CIULACHE 2003, p. 172). Cf. ȚIȘTEA 1965, p. 148.
– Cf. fr. *polarisation atmosphérique*, engl. *atmospheric polarization* (VILLENEUVE, p. 307). [L.M.]

Trimiterile se fac la cuvântul cu încărcătură semantică, unde se și lucrează sintagma respectivă:

PARASELÉNIC, -Ă adj. ◀ (În sintagma) **Cerc paraselenic** v. **cerc**.

3. Articolul de față este, în fond, o prezentare a realizărilor proiectului *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic*, cu accent asupra stadiului în care membrii echipei au ajuns, după doi ani și trei luni, cu cercetarea. Ne-am limitat exemplificarea la cuvinte din sfera terminologiei științifice, deoarece, până în prezent, colegii noștri au subliniat adeseori raportul special dintre limbajul științific și cel al terminologiei populare corespunzătoare acestuia, pe de o parte. Pe de altă parte, în urma cristalizării normelor de redactare, s-au adus modificări importante în structura articolelor lexicografice care reflectă terminologia meteorologică științifică.

Bibliografie

- Apostol 2000: Liviu Apostol, *Meteorologie și climatologie. Curs*, Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava.
- Bacinski 1966: Dumitru Bacinski, *Meteorologie și climatologie*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Bidu-Vrânceanu Forăscu 2005: Angela Bidu-Vrânceanu, Narcisa Forăscu, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Editura Humanitas.
- Bidu-Vrânceanu 2012: Angela Bidu-Vrânceanu (coord.), *Terminologie și terminologii*, Editura Universității București.
- Chivu 2000: Gh. Chivu, *Limba română – de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Variantele stilistice*, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Bogdan 2006: Octavia Bogdan, Ioana Câmpean, *Bazele metodologice ale meteorologiei*, Universitatea creștină „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Geografia Turismului, Sibiu.
- Ciovică 1970: N. Ciovică, M. Stancu, O. Berbecel, Iulia Rogodjan, Maria Eftimescu, A. Doneaud, *Factori meteorologici și importanța lor în agricultură*, în *Agrometeorologie* (capitolul I, p. 1–45). București, Editura Ceres.
- Ciulache 2002: S. Ciulache, *Meteorologie și climatologie*. București, Editura Universitară.
- Ciulache 2003: Sterie Ciulache, Nicoleta Ionac, *Dicționar de meteorologie și climatologie*. București, Editura Ars Docendi.
- Coteanu 1973: Ion Coteanu, *Stilistica funcțională a limbii române*, vol. I, București, Editura Academiei Române.
- DELR = *Dicționarul etimologic al limbii române*, vol. I, 2012, București, Editura Academiei Române.
- DÉRom = *Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom). Première phase: le noyau panroman* (subvenționat ANR și DFG) (I: 2008–2010; II: 2012–2014) (directori de proiect: Eva Buchi și Wolfgang Schweichard) <http://www.atilf.fr/DERom>
- DGS = Doina Cobeș, Laura Manea, *Dicționar general de sinonime al limbii române*, Chișinău, Editura Gunivas, 2013.
- DLR = *Dicționarul limbii române (DLR): serie nouă*, București, Editura Academiei Române, 1965–2012.
- DLR^d = Cristina Florescu (coord.), Elena Dănilă, Laura Manea, Marius-Radu Clim, *DTLR^d. Bază lexicală informatizată. Derivate în -ime și -iște*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2008.
- Doneaud 1966: Andrei Doneaud, Nicolae Beșleagă, *Meteorologie sinoptică, dinamică și aeronautică*. București, Editura Didactică și Pedagogică.
- eDTLR = *Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic* (director de proiect: prof. univ. dr. Dan Cristea, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Informatică), proiect complex CNMP, a. 2007–2010.
- Florescu 2008: Cristina Florescu, *Stări atmosferice versus stări ale ființei omenеști*, în cadrul Conferințelor Academiei Române, ciclul *Limba românilor și relațiile ei cu istoria și cultura românilor*, București.
- Florescu 2010: Cristina Florescu, *Limbaajul meteo al fenomenelor atmosferice. Premise analitice*, în *Studii de lingvistică. Omagiu doamnei profesoare Angela Bidu-Vrânceanu*. Editura Universității din București, p. 190–199.
- Florescu/ Bursuc 2012: Cristina Florescu, Alina Bursuc, *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic*, comunicare la cel de al 11-lea Colocviu internațional al Catedrei de limba română, (4–5 decembrie 2012).

- MDA = *Micul dicționar academic*, vol. I-IV, București, Univers enciclopedic, 2001–2003.
- Măhăra 2001: Gh. Măhăra, *Meteorologie*, Editura Universității Oradea.
- Mihăilă 2010: Dumitru Mihăilă, Ion Tănasă, *Introducere în meteorologia practică*. Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare”.
- Țăștea 1965: Dumitru Țăștea, Dumitru Bacinschi, Radu Nor, *Dicționar meteorologic: român-rus-francez-englez-german-spaniol*, București, Institutul Meteorologic.
- Ursu 1962: N.A. Ursu, *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică.
- Zafiu 2002: Rodica Zafiu, *Diversitatea stilistică în româna actuală*, cf. <http://ebooks.unibuc.ro/filologie/Zafiu>

Romanian Meteorological Scientific and Popular Terminology of the Atmospheric Phenomena. Linguistic Approach

The project consists in the linguistic study of the Romanian meteorological terminology of the atmospheric phenomena, in both its scientific and dialectal aspects. This analysis is integrated in the realm of lexicological research focused on the lexico-semantic fields of the Romanian language. Considering the impressive range of the research subject, this study will be focused on the atmospheric phenomena in particular – the dominant group in the broader lexico-semantic fields of meteorology. Romanian linguists have already started to collaborate with experts in geography. Given the complexity of the research, we limit *extensionally* the study to the lexical group of the atmospheric phenomena, a group that is historically and functionally dominant in the lexical and semantic fields of meteorology. We eliminate: a) the terms referring to cosmologic elements (the Sun – Earth geometry), b) the language specialized in agro-meteorological forecasts, c) the terms pertaining to pollution forecasts, those of the ecologic analyses etc. By the special character of the meteorological terminology of the atmospheric phenomena, the scientific terminology will be analyzed in correlation with the dialectal terminology, a vast and ambitious philological fact, doubly distributed exegetically. The final form of the research will be presented in a volume divided in two parts: **I**) a *linguistic study* of the analyzed language from the points of view of: the diastatic composition, the lexical, grammatical etc. analysis of the scientific and the dialectal terminology, the study of the dominant paradigms from the lexical field etc.; **II**) a *meteorological dictionary of the atmospheric phenomena* (DFA) with over 1500 lexicographic units.